

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 У 031360 23 Увп
Бањалука, 8.2.2024. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Страхине Ђурковића као предсједника вијећа, Смиљане Мрше и Мерсиде Бјелобрк као чланова вијећа, уз учешће Мире Мачкић као записничара, у управном спору по тужби „К. ЦЦЛ“ д.о.о. Л., заступан по директору, а овај по пуномоћнику Б.С., адвокату из Б. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ... од 24.1.2022. године, туженог Министарства ..., у предмету инспекцијског надзора, одлучујући о захтјеву туженог, за ванредно преиспитивање. пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 031360 22 У од 23.1.2023. године, у сједници вијећа одржаној 8.2.2024. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Одбија се захтјев тужиоца за надокнаду трошкова састава одговора на захтјев за ванредно преиспитивање судске одлуке.

Образложење

Побијаном пресудом, у ставу 1. изреке уважењем тужба поништен је уводно означени акт туженог, којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења ..., Управе... – Одјељење Б., број .... од 23.12.2021. године. Тим првостепеним рјешењем је наложено тужиоцу као послодавцу да изврши радње наведене под тачком 1.,3. и 5. диспозитива (које су оспорене жалбом и тужбом), у року од 8 дана за тачке 1. и 3. а за тачку 5. у року од 30 дана, уз обавезу да најкасније у року од 3 дана од дана истека наведених рокова писмено обавијести инспектора о предузетим мјерама. Тачком 1. диспозитива првостепеног рјешења је тужиоцу наложено да са радницом М.В. заснује радни однос на неодређено вријеме, односно да са истом закључи уговор о раду на неодређено вријеме у складу са одредбама Закона о раду. Тачком 3. диспозитива је наложено тужиоцу да прековремени рад који се одвија код истог, дефинише и организује у складу са законом, а тачком 5. је наложено тужиоцу да донесени акт о систематизацији радних мјеста од 26.12.2020. године, који је на снази, усклади са законом, на начин да истим дефинише потребан број извршилаца систематизованих радних мјеста, дефинисаних за обављање послова технолошког процеса производње електромотора, генератора и трансформатора, у складу са законом; да за дефинисано и утврђено радно мјесто контролор-коначна контрола комутатора утврди опис послова на машини за ангажовање позиција, те руковања истим машинама и опслуживање истих, а који се изводе на том радном мјесту, с обзиром да исто није дефинисано и

описано актом који је на снази. Ставом 2. изреке пресуде је обавезан тужени да тужиоцу надокнади трошкове управног спора у износу од 1.077,50 КМ.

Уважење тужбе и поништење оспореног акта суд је образложио ставом да је сасвим довољно за послодавца да у уговорима о раду на одређено вријеме које је закључивао од 25.11.2020. године, са радницом М.В., наведено за које се послове ангажује, односно да се ангажује за рад на одређено вријеме ради контроле и прегледа комада на кодама за познате купце. С обзиром на наведено а како радница М.В. није била на раду на одређено вријеме код тужиоца дуже од 24 мјесеца непрекидно, или са прекидима у складу са законом, то суд закључује да закључивање уговора о раду на одређено вријеме, у конкретном случају није било незаконито. Мјеру која је наложена под редним бројем 3. диспозитива првостепеног рјешења суд образлаже чињеницама које је утврдио инспектор рада, да код тужиоца постоји мјесечни распоред рада, који се објављује на огласној табли тужиоца, најмање 30 дана унапријед, те седмични, који се објављује када постоји потреба за одступањем од мјесечног распореда, јер да тај писани распоред за прековремени рад је уједно и писмени налог за прековремени рад, по којем радници поступају а тужилац их уредно плаћа. Поступањем тужиоца на начин како је то утврдио и инспектор рада приликом ванредне инспекцијске контроле дана 7.12.2021. године, по ставу суда тужилац је поступио у складу са чланом 60. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 1/16 и 66/18) па да за обављање прековременог рада није било потребно донијети обавијест на којој ће експлицитно бити наведена и одлука. У погледу тачке 5. алинеја 1. диспозитива првостепеног рјешења суд налази да наведена мјера није законита јер није прописана Законом о раду, да се ради о ставци која је потребна ради утврђивања обима посла, али како се тужилац бави производњом и има повремене уговоре када је потребно ангажовати више радника и организовати прековремени рад, онда настоји да свој посао прошири па би мјера која је наложена могла само бити сметња у настојањима тужиоца да прошири производњу, односно у случају смањене производње би му наметала обавезе које не би могао испоштовати. Суд додаје да се предузетници финансирају искључиво од зараде коју остваре сопственим залагањем и радом, од чега исплаћују плате радницима, због чега би овако наложена мјера могла само погоршати положај послодавца а тиме и запослених радника.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужени побија њену законитост због повреде закона, другог прописа или општег акта и повреде прописа о поступку која је од утицаја на рјешење ствари. Тужени истиче да разлози наведени у образложењу побијане пресуде нису засновани на одредбама члана 263. Закона о раду и члана 56. став 2. и 3. тачка 1. Закона о инспекцијама Републике Српске („Службени гласник РС“ број 18/20). Ово из разлога што инспектор рада има овлашћење и дужност да предузима инспекцијске мјере када утврди да су повријеђена права радника и повреде законских и других прописа, како је и утврдио приликом инспекцијског прегледа. Истиче да инспектор рада није прекорачио своја овлашћења зато што је наложио тужиоцу да са радницом М.В. закључи уговор о раду на неодређено вријеме, јер инспектор рада има овлашћење да врши надзор над примјеном Закона о раду, те да предузима мјере из прописа којима се уређују радни односи. У погледу наложене мјере у тачки 3. диспозитива првостепеног рјешења наводи да је чланом 60. Закона о раду прописана обавеза послодавца да донесе писмени налог или захтјев о увођењу прековременог рада, па да суд погрешно сматра да се распоред радног времена објављен на огласној табли сматра писменим налогом за прековремени рад. Што се тиче закључка суда у погледу налога из тачке 5.

алинеја 1. првостепеног рјешења, истиче да без обзира што Законом о раду експлицитно није дефинисано да акт о систематизацији радних мјеста треба да садржи број извршилаца на одређеном радном мјесту, сматра да у постојећем Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста од 26.12.2020. године је дефинисано радно мјесто контролор-коначна контрола комутатора, за које је наведен опис посла, потребна стручна спрема, те потребна средства рада али није дефинисан потребан број извршилаца.

У допуни захтјева од 28.2.2023. године тужени је истакао да је у вријеме сачињавања записника о ванредној инспекцијској контроли од 7.12.2021. године, радници М.В. је, која је претходно дана, 28.7.2021. године, доживјела повреду на раду није имала закључен уговор о раду, јер да јој је претходни уговор на одређено вријеме истекао 31.10.2021. године, а да послодавац са именованом радницом није закључио нови уговор о раду на одређено вријеме иако је остала у радном односу код наведеног послодавца што је разлог да се са именованом закључи уговор о раду на неодређено вријеме у смислу одредаба члана 39. став 5. Закона о раду. У том смислу инспектор није прекорачио своја овлашћења за налагањем мјере из тачке 1. диспозитива првостепеног рјешења, јер да је мјера заснована на правилној примјени одредаба члана 56. став 1. и 2. тачка 1. Закона о инспекцијама Републике Српске и члана 263. став 1. и 2. Закона о раду. Додаје да поступајући инспектор у погледу мјере под тачком 5. диспозитива првостепеног рјешења ничим није погоршао положај послодавца, већ је само наложио да се дефинише потребан број извршилаца систематизованих радних мјеста, дакле, мјеру коју је и сам послодавац предвидио и прописао у члану 4. наведеног правилника. Предложио је да се захтјев уважи и побијана пресуда преиначи или укине.

Тужилац је у одговору на захтјев истакао да је захтјев неоснован, јер да тужени понавља наводе изнесене у оспореном рјешењу и у одговору на тужбу, уз додавање нових разлога које није у тим актима наводио, а то није наведено ни у првостепеном рјешењу. Ово из разлога што је у вријеме инспекцијске контроле радница М.В. била на боловању након повреде на раду, па није била на раду нити је остала на раду након тога, али јесте била у радном односу управо зато што због повреде на раду период на који је уговор закључен на одређано вријеме није ни текао, а све у смислу одредаба члана 115. Закона о раду. Тужилац наведену радницу није имао намјеру да отпусти након повређивања нити да јој не продужи уговор о раду а након повратка са боловања, понудио јој је уговор о раду на неодређено вријеме на одговарајућем радном мјесту на којем је и у вријеме писања одговора без обзира на наложену мјеру инспектора, јер је правилно суд у побијаној пресуди утврдио да је поступајући инспектор прекорачио своја овлашћења и донио неправилно рјешење, због чега није правилан став туженог да инспектор има дискреционо право да „измишља“ своје надлежности које нису у складу са одредбама Закона о инспекцијама Републике Српске. Надаље, тужилац није предвидио број извршилаца за систематизована радна мјеста јер та обавеза није прописана одредбама Закона о раду. Сматра да се бави производњом и има неколико стотина запослених због чега би морао како му је наложио инспектор да стално пише и потписује писмене налоге за рад за сваког радника појединачно, што му одузима вријеме умјесто да се бави производњом. Предложио је да се захтјев одбије те да му се надокнаде трошкови састава одговора по адвокату у износу од 1.316,25 КМ.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, одговор на захтјев и цјелокупне списе предметне управне ствари и овог управног спора на основу одредбе члана 39. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Основано суд у побијаној пресуди налази неправилним поступање инспектора у погледу налагања мјере из тачке 1. диспозитива првостепеног рјешења, која се односи на обавезу закључивања уговора о раду на неодређено вријеме са радницом М. В. Наложена мјера је заснована на одредбама члана 33. и 39. Закона о раду уз образложење да је тужилац са радницом М.В. закључивао уговоре о раду на одређено вријеме у којима није дефинисан објективан разлог за извршење тачно одређеног посла или наступања напријед одређеног догађаја који би оправдао закључење уговора о раду на одређено вријеме. Инспектор рада има овлашћење сагласно одредбама члана 56. став 1., 2. и 3. тачка 1. Закона о инспекцијама Републике Српске да ако у извршењу инспекцијског надзора утврди да је повријеђен пропис, рјешењем наложи отклањање незаконитости, неправилности и недостатака и одреди рок за њихово извршење а зависно од предмета и природе утврђених незаконитости, неправилности и недостатака наложи предузимање мјера утврђених посебним прописом потребних ради отклањања истих. Међутим, према утврђеним чињеницама и околностима инспектор рада је могао тужиоцу наложити отклањање уочених неправилности у примјени релевантних одредаба Закона о раду али у околностима конкретног случаја није могао тужиоцу наложити мјеру односно обавезу закључивања уговора о раду на неодређено вријеме са радницом М.В. из разлога који су наведени у образложењу првостепеног рјешења. Суд је у том смислу констатовао да именована радница није била на раду код послодавца на одређено вријеме дуже од 24 мјесеца непрекидно, или са прекидима, а навод туженог у допуни захтјева да је радница остала на раду 5 дана након истека уговора о раду на одређено вријеме па да су се по том основу стекли услови да јој радни однос прерасте у радни однос на неодређено вријеме, није засновано на утврђеним чињеницама, јер не произилази из записника о извршеној инспекцијској контроли, па се та чињеница са успјехом не може истицати, као додатни разлог за наложену мјеру након окончања предметног управног поступка, у смислу одредбе члана 56. став 1. Закона о инспекцијама Републике Српске.

У погледу осталих наложених мјера које се односе на тачку 3. диспозитива првостепеног рјешења евидентно је да је тужилац објавио на огласној табли одлуку о прековременом раду па издавање писменог налога за сваког радника појединачно би тужиоцу одузело доста времена што је он и навео у жалби и тужби, односу одговору на захтјев. Што се тиче мјере из тачке 5. диспозитива првостепеног рјешења да се утврди број систематизованих радних мјеста, тужилац је ту мјеру прописао у одјељку 4 Правилника о систематизацији радних мјеста, али тај број извршилаца није навео. Из приложеног управног списка произлази да је тужилац у свему поступио по наведеним мјерама, а према службеној забиљешци инспектора рада од 28.3.2022. године.

Из изнијетих разлога по оцјени овог суда у побијаној пресуди нису остварени разлози из одредбе члана 35. став 2. ЗУС, па се захтјев туженог одбија на основу одредбе члана 40. став 1. ЗУС.

Тужилац је поставило определијељен захтјев у смислу одредбе члана 396. став 2. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13), који се примјењује на основу члана 48. ЗУС, за накнаду трошкова подношења

одговора на захтјев путем пуномоћника адвоката Б.С. из Б., који је одбијен, јер давање одговора на захтјев није обавезна радња у поступку управног спора, с обзиром да наводи одговора на захтјев нису утицали на одлуку суда, будући да би иста одлука била донесена да тужилац није ни дао одговор на захтјев.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједник вијећа
Страхиња Турковић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић